Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 22. septembra 2016*

„Neizpolnitev obveznosti države — Prosti pretok blaga — Člen 34 PDEU — Količinske omejitve pri uvozu — Ukrepi z enakim učinkom — Plemenite kovine, na katere je bil v skladu z nizozemsko zakonodajo vtisnjen žig v tretji državi — Uvoz v Češko republiko po tem, ko je bilo blago dano v prosti promet — Zavrnitev priznavanja žiga — Varstvo potrošnikov — Sorazmernost — Dopustnost“

V zadevi C-525/14,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU, vložene 20. novembra 2014,

Evropska komisija, ki jo zastopajo P. Němečková, E. Manhaeve in G. Wilms, agenti, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Češki republiki, ki jo zastopajo M. Smolek, T. Müller, J. Vláčil in J. Očková, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Francoske republike, ki jo zastopata D. Colas in R. Coesme, agenta,

intervenientka,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, C. Toader, sodnica, A. Rosas, sodnik, A. Prechal, sodnica, in E. Jarašiūnas (poročevalec), sodnik,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: M. Aleksejev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 17. februarja 2016,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. maja 2016

izreka naslednjo

* Jezik postopka: češčina.

Sodbo

1 Evropska komisija s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Češka republika s tem, da ni priznala nekaterih nizozemskih žigov, zlasti žigov laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin WaarborgHolland (v nadaljevanju: žigi laboratorija WaarborgHolland), ni izpolnila obveznosti na podlagi člena 34 PDEU.

Predhodni postopek in postopek pred Sodiščem

2 Ker je Komisija presodila, da je ravnanje Puncovní úřad (laboratorij za preizkus in označitev plemenitih kovin Češke republike, v nadaljevanju: češki laboratorij za preizkus in označitev plemenitih kovin), da ne prizna žigov laboratorija WaarborgHolland, neodvisnega laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin s sedežem na Nizozemskem, ki ima podružnice v tretjih državah, in da na zadevnih plemenitih kovinah zahteva dodaten češki žig, kar je v nasprotju s členom 34 PDEU, je 30. septembra 2011 Češki republiki poslala uradni opomin, naj predloži svoja stališča.

3 Češka republika v pisnem odgovoru z dne 30. novembra 2011 ni izpodbijala tega, da ni priznala žigov. Ta država članica je v bistvu trdila, da se ta zadeva nanaša na prosti pretok storitev, in ne na prosti pretok blaga, in da to zavrnitev priznanja upravičuje dejstvo, da glede teh žigov ni mogoče razlikovati med žigi, ki so bili vtisnjeni zunaj ozemlja Evropske unije, in žigi, ki so bili vtisnjeni na ozemlju Evropske unije.

4 Komisija je, potem ko je preučila trditve Češke republike, navedene v tem pisnem odgovoru, Češki republiki 30. maja 2013 poslala obrazloženo mnenje, v katerem je med drugim trdila, da se določbe Pogodbe DEU glede prostega pretoka blaga uporabljajo za izdelke, ki so v prostem prometu v Uniji, in torej tudi za izdelke iz tretjih držav, ki so se redno uvažali v državo članico v skladu z zahtevami iz člena 29 PDEU. Komisija je tako Češko republiko pozvala, naj v dveh mesecih od prejema tega mnenja sprejme ukrepe, ki so potrebni za uskladitev s členom 34 PDEU.

5 Češka republika je v odgovoru z dne 23. julija 2013 ostala pri svojem stališču in med drugim poudarila, da zavrnitev priznavanja žigov laboratorija WaarborgHolland upravičuje zahteva po varstvu potrošnikov. Ker Komisija s tem odgovorom ni bila zadovoljna, je vložila to tožbo.

6 Francoska republika je 26. februarja 2015 v tajništvu Sodišča vložila predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Češke republike. Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 24. marca 2015 temu predlogu ugodil.

Predlog za ponovno odprtje ustnega postopka

7 Po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca je Češka republika 18. maja 2016 v sodnem tajništvu Sodišča vložila predlog za odreditev ponovnega odprtja ustnega dela postopka in v bistvu zatrjevala, da „bistven del [teh sklepnih predlogov] temelji na več napačnih predpostavkah“.

8 V zvezi s tem je treba spomniti, da Statut Sodišča Evropske unije in Poslovnik Sodišča strankam ne dajeta možnosti, da bi vložile stališča v odgovor na sklepne predloge generalnega pravobranilca (sodbi z dne 17. julija 2014, Komisija/Portugalska, C-335/12, EU:C:2014:2084, točka 45, in z dne 4. maja 2016, Komisija/Avstrija, C-346/14, EU:C:2016:322, točka 23).

9 Po drugi strani Sodišče lahko v skladu s členom 83 Poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odredi začetek ali ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča, ali če je v zadevi treba odločiti na podlagi trditve, o kateri stranke niso razpravljale.

10 V tej zadevi je Sodišče namreč po opredelitvi generalnega pravobranilca ugotovilo, da ima na voljo vse potrebne elemente za odločitev in da v obravnavani zadevi ne gre za novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča, ali trditev, o kateri se pred Sodiščem ni razpravljalo.

11 Zato ni treba odrediti ponovnega odprtja ustnega dela postopka.

Tožba

Dopustnost

Trditve strank

12 Češka republika trdi, da je tožba nedopustna v delu, v katerem se zatrjuje kršitev člena 34 PDEU glede „nekaterih nizozemskih žigov“. Ta izraz in izraz „zlasti“, ki ga v svojih predlogih uporablja Komisija, naj bi kazala na to, da so predmet spora poleg žigov laboratorija WaarborgHolland tudi drugi nizozemski žigi. Komisija pa v predhodnem postopku in v tožbi ni poskušala dokazati neizpolnitve obveznosti, ki jo zatrjuje glede žigov laboratorija WaarborgHolland. V zvezi s tem naj ne bi bilo upoštevno, da se spor v abstraktnem smislu nanaša na nepriznavanje plemenitih kovin, za katere ni mogoče določiti, ali so bile žigosane v tretji državi ali na ozemlju Unije. Torej bi bilo treba ugotoviti, da vloga ni dovolj jasna in natančna ter da je zato tožba dopustna le v delu, v katerem se nanaša na žige laboratorija WaarborgHolland.

13 Komisija trdi, da je tožba dopustna v celoti. V uradnem opominu naj bi Češki republiki na splošno pojasnila, da je v skladu s členom 34 PDEU morala sprejeti blago, nad katerim je bil na eni strani opravljen nadzor in je bilo žigosano v skladu z zakonodajo države članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP) ter se je na drugi strani zakonito tržilo v vseh državah članicah EGP. V obrazloženem mnenju naj bi poleg tega sklenila, da Češka republika ni izpolnila obveznosti iz člena 34 PDEU, ker „ni priznala nekaterih nizozemskih žigov“. Taka formulacija naj bi bila povzeta v tožbenem zahtevku in je Češka republika ni izpodbijala.

Presoja Sodišča

14 Ker je Sodišče lahko po uradni dolžnosti preučilo, ali so bili pogoji za vložitev tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU izpolnjeni (sodba z dne 14. januarja 2010, Komisija/Češka republika, C-343/08, EU:C:2010:14, točka 25 in navedena sodna praksa), in se tožba ne nanaša na nacionalni zakon ali predpis, ampak na prakso ravnanja češkega laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin, je treba uvodoma navesti, da je upravna praksa države članice lahko predmet tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti, če je v neki meri ustaljena in splošna (sodbi z dne 29. aprila 2004, Komisija/Nemčija, C-387/99, EU:C:2004:235, točka 42 in navedena sodna praksa, in z dne 5. marca 2009, Komisija/Španija, C-88/07, EU:C:2009:123, točka 54).

15 V tem primeru Češka republika ne izpodbija tega, da praksa ravnanja češkega laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin, ki jo navaja Komisija in katere obstoj je Komisija dokazala s tem, da je v prilogi k tožbi predložila obvestili predsednika tega laboratorija, ustreza tem merilom. Ta država članica ne izpodbija niti tega, da ji je to prakso ravnanja mogoče pripisati. Vendar pa izpodbija dopustnost tožbe, ker ni dovolj jasna in natančna.

16 V skladu s členom 120(c) Poslovnika Sodišča in zadevno sodno prakso morajo biti v tožbi navedeni predmet spora, navajani tožbeni razlogi in trditve ter povzetek teh tožbenih razlogov. Ta navedba mora biti dovolj jasna in natančna, da toženi stranki omogoči pripravo obrambe, Sodišču pa izvedbo nadzora. Iz tega izhaja, da morajo biti temeljni elementi glede dejstev in prava, na katerih tožba

temelji, skladno in razumljivo razvidni iz besedila tožbe ter da morajo biti predlogi iz te tožbe nedvoumno opredeljeni, da se prepreči, da bi Sodišče odločilo *ultra petita* ali da o nekem očitku ne bi odločilo (sodbi z dne 11. julija 2013, Komisija/Češka republika, C-545/10, EU:C:2013:509, točka 108 in navedena sodna praksa, ter z dne 23. februarja 2016, Komisija/Madžarska, C-179/14, EU:C:2016:108, točka 141).

17 Poleg tega je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da se v okviru tožbe, vložene na podlagi člena 258 PDEU, z uradnim opominom, ki ga Komisija naslovi na državo članico, in nato z obrazloženim mnenjem Komisije omeji predmet spora, ki ga nato ni več mogoče razširiti. Možnost zadevne države članice, da predloži stališča, je namreč bistveno jamstvo in spoštovanje tega jamstva je bistvena predpostavka za pravilnost postopka zaradi neizpolnitve obveznosti države članice. Zato morata obrazloženo mnenje in tožba Komisije temeljiti na enakih očitkih, na katerih temelji uradni opomin, s katerim se začne predhodni postopek (sodbi z dne 29. septembra 1998, Komisija/Nemčija, C-191/95, EU:C:1998:441, točka 55, in z dne 10. septembra 2009, Komisija/Portugalska, C-457/07, EU:C:2009:531, točka 55 in navedena sodna praksa).

18 V obrazloženem mnenju in v tožbi na podlagi člena 258 PDEU morajo biti torej skladno in natančno predstavljeni očitki, da bi država članica in Sodišče lahko natančno razumela obseg očitane kršitve prava Unije, kar je nujen pogoj, da lahko omenjena država uspešno uveljavlja razloge za obrambo in da lahko Sodišče preveri obstoj zatrjevane neizpolnitve obveznosti (sodbi z dne 14. oktobra 2010, Komisija/Avstrija, C-535/07, EU:C:2010:602, točka 42, in z dne 3. marca 2011, Komisija/Irska, C-50/09, EU:C:2011:109, točka 64 in navedena sodna praksa).

19 Ker želi v tej zadevi Komisija z uporabo izraza „nekateri nizozemski žigi“ v tožbenem zahtevku v tožbo vključiti druge nizozemske žige poleg tistih, ki so v njej izrecno navedeni, in sicer žige laboratorija WaarborgHolland, ta tožba ne ustreza zahtevam iz Poslovnika in sodne prakse, ki so navedene v točki 16 te sodbe, ker ni natančno določeno, na katere žige se ta tožba nanaša, in ker uporaba izraza „nekateri“ izključuje, da bi se ta izraz lahko nanašal na vse nizozemske žige.

20 Dalje, čeprav se je uradni opomin na splošno nanašal na to, da se člen 34 PDEU in z njim povezana sodna praksa uporabita za plemenite kovine, so bili izrecno navedeni le žigi laboratorija WaarborgHolland. Čeprav se je tožbeni zahtevek tako kot izrek obrazloženega mnenja na splošno nanašal na „nekatere nizozemske žige“, se je obrazložitev tega mnenja nanašala le na žige laboratorija WaarborgHolland. Zato ni mogoče šteti, da so zahteve, ki so bile določene v sodni praksi, navedeni v točkah 17 in 18 te sodbe, izpolnjene.

21 V teh okoliščinah je treba tožbo Komisije v delu, v katerem se nanaša na zatrjevano zavrnitev priznavanja nizozemskih žigov, ki niso tisti, ki jih je vtisnil laboratorij WaarborgHolland, zavreči kot nedopustno.

Vsebinska presoja

Trditve strank

22 Komisija trdi, da opremljanje nekaterih plemenitih kovin, ki so uvožene iz drugih držav članic, z dodatnim žigom v Češki republiki kljub dejstvu, da je bil na te plemenite kovine že odtisnjen žig v skladu z nizozemsko zakonodajo in da so se tržile v Uniji, pomeni neupravičeno omejitev prostega pretoka blaga.

23 Češka republika naj ne bi upravičeno trdila, da je treba plemenite kovine iz tretjih držav, zato da so upravičene do načela vzajemnega priznavanja, ne le dati v prosti promet v Uniji, ampak jih je treba tudi tržiti v državi članici, ki bi morala biti tudi država članica, v skladu z zakonodajo katere je bil žig vtisnjen, v tem primeru v Kraljevini Nizozemski. Iz sodne prakse Sodišča naj bi izhajalo, da če so bili

izdelki iz tretje države dani v prosti promet v Unijo, jih je treba obravnavati enako kot blago iz Unije. Zato naj bi se prosti pretok blaga uporabljal za plemenite kovine, ki jim je v tretji državi žig vtisnila podružnica laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin s sedežem v državi članici, v tem primeru Kraljevina Nizozemska, in so v prostem prometu v Uniji.

24 Trženje v skladu z veljavno zakonodajo naj bi bila ena od zahtev dajanja v prosti promet in torej pogoj za pridobitev statusa blaga Unije, ne pa dodatna stopnja, potrebna za uporabo načela vzajemnega priznavanja. Poleg tega država članica dajanja v prosti promet lahko ne bi bila tista država, katere zakonodaja je urejala žigosanje zadevnih kovin. Tako stališče naj bi potrjevali tudi Uredba (ES) št. 764/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici, in o razveljavitvi Odločbe št. 3052/95/ES (UL 2008, L 218, str. 21) in Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL 2008, L 218, str. 30).

25 Ker so bile torej plemenite kovine dane v prosti promet, naj bi bilo dejstvo, da niso bile opremljene z žigi, neupoštevno.

26 Komisija tudi opozarja, da iz sodne prakse Sodišča izhaja, da države članice ne smejo zahtevati novega žigosanja izdelkov, ki so bili uvoženi iz druge države članice, v kateri so se zakonito tržili in so bili označeni z žigom v skladu z zakonodajo te države, če so bile označbe tega žiga enake tistim, ki jih je določila država članica uvoza, in so bile razumljive potrošnikom te države. V tej zadevi naj bi bili žigi laboratorija WaarborgHolland, tudi če so bili odtisnjeni v tretji državi, v skladu z zakonodajo Nizozemske in označbe teh žigov naj bi bile enake tistim, ki jih je določila Češka republika in so razumljive potrošnikom te države članice.

27 Poleg tega naj Češka republika ne bi dokazala, da je zadevna omejitev primerna za uresničitev cilja varstva potrošnikov, ki mu sledi, in da ne presega tega, kar je nujno za uresničitev tega cilja. V zvezi s tem Komisija navaja, da je laboratorij WaarborgHolland laboratorij za preizkus in označitev plemenitih kovin, za katerega velja nizozemsko pravo in nadzor nizozemskih javnih organov ter ga je akreditiral nizozemski akreditacijski organ v smislu Uredbe št. 765/2008, in da ti javni organi zagotavljajo nadzor podružnic svojih laboratorijev za preizkus in označitev plemenitih kovin v državah članicah in v tretjih državah.

28 Češka republika trdi, da tožba v delu, v katerem je dopustna, ni utemeljena. Na prvem mestu, ta država članica, potem ko je pojasnila, da so žigi, ki jih navaja v svojih stališčih, le žigi laboratorija WaarborgHolland, trdi, da plemenite kovine, na katere je bil vtisnjen žig v tretji državi, niso upravičene do prostega pretoka blaga, ki ga zagotavlja člen 34 PDEU, čeprav so bile opremljene z žigom v skladu z zakonodajo države članice.

29 Da se načelo vzajemnega priznavanja lahko uporabi, sta potrebni dve zaporedni fazi, in sicer dajanje v prosti promet blaga v Uniji v smislu člena 29 PDEU, kar se izraža z oprostitvijo formalnosti uvoza ter pobiranjem carinskih dajatev in dajatev z enakim učinkom v zadevni državi članici, in nato trženje blaga na trgu te države članice v skladu z netarifno zakonodajo. V tej zadevi naj to zaporedje ne bi bilo upoštevano, saj so bile sicer zadevne plemenite kovine žigosane v skladu z nizozemsko zakonodajo, vendar pa je bil ta žig vtisnjen v tretji državi, te kovine pa se tudi niso tržile na nizozemskem ozemlju.

30 Na drugem mestu, Češka republika meni, da je omejitev prostega pretoka plemenitih kovin, na katere so bili žigi vtisnjeni na Nizozemskem, zaradi potrebe po varstvu potrošnikov upravičena in sorazmerna s tem ciljem. V zvezi s tem ta država članica navaja, da je nemogoče razlikovati te plemenite kovine od tistih, na katere so bili vtisnjeni enaki žigi v tretji državi. Vtis dodatnega češkega žiga bi bil torej edini mogoči ukrep, s katerim bi Češka republika nadzorovala vstop izdelkov, žigosanih v tretji državi, na trg Unije. Možnost nizozemskih organov, da nadzorujejo žigosanje v tretjih državah, naj ne bi bila

zadostna, prav tako pa naj ne bi bila zadostna nadzor vzorcev in žigosanje v tretjih državah. Navedena država članica navaja tudi, da glede žigosanja izdelkov iz plemenitih kovin v Uniji ni sistema priznavanja organov za ocenjevanje skladnosti tretjih držav.

31 Francoska republika, ki je intervenirala v podporo Češke republike, primarno meni, da za uporabo načela vzajemnega priznavanja žigosanih plemenitih kovin velja dodaten pogoj, ki se ne uporablja za ostale vrste izdelkov, in sicer pogoj, da žig na ozemlju države članice, ki izvaža, vtisne neodvisni organ, ki ima sedež v tej državi članici. Ta pogoj naj bi pojasnjevala posebna narava dejavnosti žigosanja, ki naj bi izhajala iz državne pravice zagotavljanja standardne stopnje čistine. Zato naj za izdelek, ki je žigosan na ozemlju druge države članice, in ne v državi članici, ki izvaža, ali na ozemlju tretje države, kot je to v primeru žigov laboratorija WaarborgHolland, ne bi veljalo načelo medsebojnega priznavanja. Le dajanje v promet takega proizvoda v državi članici glede tega naj ne bi zadostovalo. Zato naj zatrjevana kršitev člena 34 PDEU ne bi bila dokazana.

32 Francoska republika podredno trdi, da tudi če se uporabi načelo vzajemnega priznavanja, je omejevanje prostega pretoka blaga, ki izhaja iz tega, da češki organi ne priznajo žigov laboratorija WaarborgHolland, v skladu s členom 34 PDEU, ker je upravičeno s ciljem varstva potrošnikov in zagotavljanja poštenosti trgovinskih poslov ter je sorazmerno s tem ciljem.

33 Komisija v odgovoru v bistvu trdi, da iz sodne prakse Sodišča ne izhaja, da mora dejavnost žigosanja, da jo je mogoče vzajemno priznavati, fizično potekati na ozemlju države članice v skladu z zakonodajo, katere žig je vtisnjen. Dalje, v skladu z Uredbo št. 765/2008 bi države članice morale priznati enakovrednost storitev, ki jih opravi laboratorij za preizkus in označitev plemenitih kovin, akreditiran na podlagi te uredbe, čeprav podružnica laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin, ki je vtisnila žig, ni niti na ozemlju zadevne države članice niti na ozemlju Unije. V zvezi s tem Komisija poudarja, da se neodvisnost nizozemskega laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin ali nizozemskega akreditacijskega organa ne izpodbija ter da preizkus in zagotavljanje neodvisnosti, za katera skrbi nadzorni urad, ki ga potrdi država članica izvoznica, nista nujno skladna s tistimi, ki jih določi država članica uvoznica.

Presoja Sodišča

34 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba vse trgovinske predpise držav članic, ki bi lahko neposredno ali posredno in dejansko ali potencialno ovirali trgovino znotraj Unije, šteti za ukrep z enakim učinkom, kot ga imajo količinske omejitve v smislu člena 34 PDEU (sodbi z dne 11. julija 1974, Dassonville, 8/74, točka 5, in z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točka 16).

35 Tako ovire za prosti pretok blaga, ki pri neusklajenosti nacionalnih zakonodaj izhajajo iz uporabe pravil – s strani držav članic – glede pogojev, ki jih mora izpolnjevati blago s poreklom iz drugih držav članic, kjer je zakonito izdelano in trženo, za to blago, tudi če se ta pravila brez razlike uporabljajo za vse izdelke, pomenijo ukrepe z enakim učinkom, prepovedane s členom 34 PDEU, razen če je mogoče to uporabo utemeljiti s ciljem v splošnem interesu, ki ima prednost pred zahtevami prostega pretoka blaga (glej v tem smislu sodbo z dne 20. februarja 1979, Rewe-Zentral, imenovano „Cassis de Dijon“, 120/78, EU:C:1979:42, točka 8, ter sodbi z dne 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, točka 11, in z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točka 17).

36 Opozoriti je treba, da se v skladu s členom 28(2) PDEU prepoved količinskih omejitev med državami članicami, ki jo določajo členi od 34 PDEU do 37 PDEU, uporablja za izdelke s poreklom iz držav članic ter za izdelke, ki prihajajo iz tretjih držav in so v državah članicah v prostem prometu. Na podlagi člena 29 PDEU za izdelke iz tretjih držav velja, da so v prostem prometu v neki državi članici, če so bile v tej državi zanje opravljene uvozne formalnosti in plačane vse predpisane carine ali dajatve z enakim učinkom ter če te carine ali dajatve niso bile v celoti ali delno povrnjene.

37 Sodišče je iz tega sklepalo, da so glede prostega pretoka blaga znotraj Unije izdelki, ki so upravičeni do prostega prometa, dokončno in v celoti izenačeni z izdelki iz držav članic ter da se zato določbe člena 34 PDEU brez razlike uporabljajo za izdelke iz Unije in za izdelke, ki so bili dani v prosti promet v kateri koli državi članici, ne glede na prvotni izvor teh izdelkov (glej v tem smislu sodbe z dne 15. decembra 1976, Donckerwolcke in Schou, 41/76, EU:C:1976:182, točki 17 in 18; z dne 18. novembra 2003, Budějovický Budvar, C-216/01, EU:C:2003:618, točka 95, in z dne 16. julija 2015, UNIC in Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492, točka 41).

38 Iz tega pa iz sodne prakse Sodišča prav tako izhaja, da je dajanje teh izdelkov na trg faza, ki sledi uvozu. Tudi če je izdelek zakonito izdelan v Uniji, ne more biti dan na trg samo zaradi te okoliščine, zakonit uvoz izdelka pa ne pomeni, da je ta avtomatično sprejet na trg. Izdelek s poreklom iz tretje države, ki je v prostem prometu, je torej izenačen z izdelki s poreklom iz držav članic glede odprave carin in količinskih omejitev med državami članicami. Vendar če ne obstaja ureditev Unije, ki usklajuje pogoje trženja zadevnih izdelkov, država članica, v kateri so bili dani v prosti promet, lahko nasprotuje dajanju v promet, če ne ustrezajo pogojem, ki jih za to določa nacionalno pravo ob upoštevanju prava Unije (sodbi z dne 30. maja 2002, Expo Casa Manta, C-296/00, EU:C:2002:316, točki 31 in 32, in z dne 12. julija 2005, Alliance for Natural Health in drugi, C-154/04 in C-155/04, EU:C:2005:449, točka 95).

39 Kot je v bistvu poudaril generalni pravobranilec v točkah 57 in 58 sklepnih predlogov, iz zgoraj navedenega izhaja, da se v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, načelo vzajemnega priznavanja, ki je bilo določeno v sodni praksi, navedeni v točki 35 te sodbe, ne sme uporabljati za trženje – znotraj Unije – blaga iz tretjih držav, ki je v prostem prometu, ker se ni, preden je bilo izvoženo v drugo državo članico razen tiste, v kateri je v prostem prometu, zakonito tržilo na ozemlju države članice.

40 V tem primeru ni sporno, da se ta tožba ne nanaša na zavrnitev priznavanja žigov laboratorija WaarborgHolland in na dodatno žigosanje, ki bi ga Češka republika lahko zato zahtevala pri neposrednem uvozu – iz tretjih držav na svoje ozemlje – plemenitih kovin, označenih z žigi laboratorija WaarborgHolland, ki so bili vtisnjeni zunaj ozemlja Unije. Prav tako se ta tožba ne nanaša na žige iz Konvencije o preizkušanju in označevanju izdelkov iz plemenitih kovin, podpisane 15. novembra 1972 na Dunaju in spremenjene 18. maja 1988, niti na žige iz dvostranskih pogodb o vzajemnem priznavanju žigov, vtisnjenih na izdelke iz plemenitih kovin, ki so bile sklenjene med nekaterimi državami članicami in tretjimi državami, kot so te, ki jih je generalni pravobranilec navedel v točki 30 sklepnih predlogov.

41 Komisija pa s to tožbo izpodbija skladnost – s členom 34 PDEU – češke prakse ravnanja, da ne prizna žigov laboratorija WaarborgHolland, ki so žigi skladnosti, in da zato zahteva dodatno žigosanje zadevnih plemenitih kovin ob uvozu v Češko republiko plemenitih kovin, na katere so vtisnjeni ti žigi ter ki so bile zakonito žigosane in tržene na nizozemskem ozemlju ali pa celo na ozemlju druge države članice oziroma so bile žigosane na ozemlju tretje države v skladu z nizozemsko zakonodajo in so v prostem prometu v državah članicah razen v Češki republiki, pa naj bo to v Kraljevini Nizozemski ali pa v drugi državi članici.

42 Sodišče pa je že presodilo, da nacionalna ureditev, ki zahteva, da se izdelki iz plemenitih kovin, ki so uvoženi iz drugih držav članic, v katerih so se zakonito tržili, in so bili žigosani v skladu z zakonodajo teh držav, še enkrat žigosajo v državi članici uvoza, uvoz podraži in oteži ter je zato ukrep z enakim učinkom kot količinska omejitev pri uvozu v smislu člena 34 PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 21. junija 2001, Komisija/Irska, C-30/99, EU:C:2001:346, točka 27, in z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točki 18 in 20).

43 To je tako tudi v primeru zadevne prakse ravnanja. Na podlagi te prakse se namreč plemenite kovine, na katerih je žig laboratorija WaarborgHolland, ki je nizozemski laboratorij za preizkus in označitev plemenitih kovin, označeval, da so bile zakonito žigosane in tržene na nizozemskem ozemlju ali celo na ozemlju druge države članice oziroma da so bile žigosane na ozemlju tretje države v skladu z nizozemsko zakonodajo in dane v prosti promet v državi članici ter da so se ali ne zakonito tržile na

ozemlju države članice, lahko tržijo na ozemlju Češke republike šele, ko se nad njimi opravi nadzor in dodatno žigosanje v tej državi članici, zaradi česar se lahko uvoz teh izdelkov na ozemlje te države iz drugih držav članic oteži in podraži.

44 Tako prakso ravnanja torej člen 34 PDEU prepoveduje, razen če se lahko objektivno upraviči.

45 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da je nacionalna ureditev, ki je ukrep z enakim učinkom kot količinska omejitev pri uvozu v smislu člena 34 PDEU, lahko upravičena s katerim od razlogov v splošnem interesu, navedenih v členu 36 PDEU, ali z nujnimi zahtevami (sodbi z dne 10. februarja 2009, Komisija/Italija, C-110/05, EU:C:2009:66, točka 59 in navedena sodna praksa, in z dne 6. septembra 2012, Komisija/Belgija, C-150/11, EU:C:2012:539, točka 53).

46 V tej zadevi Češka republika uveljavlja nujno zahtevo za zagotovitev varstva potrošnikov.

47 V zvezi s tem je Sodišče v bistvu že presodilo, da se lahko z obveznostjo uvoznika, da izdelke iz plemenitih kovin označi z žigom, iz katerega je razvidna standardna stopnja čistine, načeloma zagotovi učinkovito varstvo potrošnikov in spodbudi poštenost trgovinskih poslov (sodbi z dne 21. junija 2001, Komisija/Irska, C-30/99, EU:C:2001:346, točka 29, in z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točka 21).

48 Vendar pa je Sodišče v zvezi s tem tudi presodilo, da država članica ne sme zahtevati vnovičnega žigosanja izdelkov, uvoženih iz druge države članice, v kateri so se zakonito tržili in so bili žigosani v skladu z zakonodajo te države, če so označbe, ki jih vsebuje izvirni žig, ne glede na obliko enakovredne tem, ki jih določa država članica uvoza, in so razumljive potrošnikom te države (sodbi z dne 21. junija 2001, Komisija/Irska, C-30/99, EU:C:2001:346, točka 30, in z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točka 22).

49 Vendar pa v tem primeru ni vprašljiva enakovrednost označb žigov laboratorija WaarborgHolland in označb, ki jih je določila Češka republika za svoje lastne žige skladnosti, niti razumevanje teh žigov s strani potrošnikov te države članice, ki sta dejstvi, ki ju Češka republika ne izpodbija, ampak je vprašljiva stopnja skladnosti žigosanja, ki so ga na ozemlju tretje države izvedle podružnice nizozemskega laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin, v tem primeru laboratorija WaarborgHolland, ki v skladu z nizozemskimi predpisi lahko izvaja vsaj del svojih dejavnosti zunaj ozemlja Unije.

50 Češka republika, ki jo podpira Francoska republika, namreč trdi, da tak žig, ki je bil vtisnjen zunaj ozemlja Unije, tudi če to žigosanje izvajajo podružnice neodvisnega laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin, ki v skladu s pravom države članice, iz katere izhaja, lahko opravi del svojih dejavnosti na ozemlju tretjih držav, ne jamči dovolj, da bi ga bilo mogoče obravnavati kot enakovrednega žigu, ki bi ga vtisnil neodvisni organ države članice na ozemlju te države članice. Zanesljivost tega žigosanja, ki je bilo opravljeno zunaj ozemlja Unije, po mnenju teh dveh držav članic ne bi mogla biti zagotovljena glede na ovire, ki obstajajo pri opravljanju zadostnega nadzora s strani države članice, iz katere je ta organ, nad dejavnostmi tega organa, ki se izvajajo na ozemlju tretjih držav.

51 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je glede zahteve, da žig vtisne pravna oseba, ki izpolnjuje nekatere pogoje glede sposobnosti in neodvisnosti, Sodišče že odločilo, da država članica ne bi smela s tem, da trdi, da nalogo zagotavljanja skladnosti žiga lahko zagotovi le pristojni organ države članice uvoznice, nasprotovati trženju – na svojem ozemlju – izdelkov iz plemenitih kovin, ki jih je v državi članici izvoznici žigosal neodvisni organ. Obstoj dvojnega nadzora, in sicer v državi članici izvoznici in v državi članici uvoznici, namreč ne bi smel biti upravičen, če rezultati nadzora, ki je bil opravljen v državi članici izvora, ustrezajo zahtevam države članice uvoznice. V zvezi s tem je Sodišče presodilo

tudi, da je naloga zagotavljanja skladnosti žiga izpolnjena, če tega vtisne neodvisni organ v državi članici izvoznici (glej v tem smislu sodbo z dne 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, točke od 17 do 19).

52 Ker pa so ob upoštevanju tveganja goljufije, ki obstaja na trgu izdelkov iz plemenitih kovin, manjše spremembe v masnem deležu plemenite kovine kljub temu lahko zelo pomembne za stopnjo dobička proizvajalca, je Sodišče ob neobstoju ureditve Unije izbiro ustreznih meril za zoperstavljanje temu tveganju priznalo državam članicam, ki imajo široko diskrecijsko pravico (glej v tem smislu sodbo z dne 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, točki 21 in 22).

53 V teh okoliščinah je Sodišče menilo, da čeprav izbira med izvajanjem nadzora *a priori* z neodvisnim organom in ureditvijo, ki proizvajalcem države članice izvoza omogoča, da same žigosajo zadevno blago, izhaja iz diskrecijske pravice vsake države članice, država članica, katere ureditev zahteva, da žig vtisne neodvisni organ, ne sme nasprotovati trženju izdelkov iz plemenitih kovin, uvoženih iz drugih držav članic, na svojem ozemlju, če je te izdelke dejansko žigosal neodvisni organ v državi članici izvoznici. Sodišče je poudarilo tudi, da ni nujno treba, da zagotavljanje neodvisnosti, za katero skrbi organ države članice izvoznice, sovpada z zagotavljanjem skladnosti, ki ga določa nacionalna ureditev države članice uvoznice (glej v tem smislu sodbi z dne 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, točke 20, 22, 23 in 27, in z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točki 36 in 37).

54 Sodišče pa se še ni izreklo glede žigov skladnosti, ki so bili vtisnjeni na ozemlju tretjih držav. V zvezi s tem pa je glede na tveganje goljufije, ki obstaja na trgu plemenitih kovin, in glede na široko diskrecijsko pravico, ki jo je Sodišče že priznalo državam članicam glede izbire primernih ukrepov za zoperstavljanje temu tveganju, treba ugotoviti, da je ob neobstoju ureditve Unije na tem področju država članica v okviru boja zoper goljufije za zagotovitev varstva potrošnikov na svojem ozemlju upravičena, da ne sprejme tega, da njen laboratorij oziroma laboratoriji za preizkus in označitev plemenitih kovin oziroma drugi organi, ki jih je pooblastila, da vtisnejo žige skladnosti te države članice na plemenite kovine, te žige vtisnejo na ozemlju tretjih držav.

55 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je država članica v sedanjem stanju prava Unije – razen glede primerov, ki bi jih urejal mednarodni sporazum, na katere, kot je bilo opozorjeno v točki 40 te sodbe, se ta tožba ne nanaša – načeloma upravičena, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 52 te sodbe, šteje, da žigi skladnosti, ki so vtisnjeni na ozemlju tretjih držav, ne zagotavljajo enakovredne stopnje varstva potrošnikov kot žigi skladnosti, ki so jih vtisnili neodvisni organi na ozemlju držav članic.

56 V zvezi s tem se Komisija ne more uspešno sklicevati na Uredbo št. 765/2008 glede trditve, da ker je laboratorij WaarborgHolland organ za ugotavljanje skladnosti, ki ga je akreditiral nizozemski akreditacijski organ na podlagi te uredbe, mora Češka republika v vsakem primeru na svoje ozemlje sprejeti plemenite kovine, na katere je ta organ za ugotavljanje vtisnil žig, če so te kovine uvožene iz druge države članice, ne da bi bila upravičena izvajati nadzor in po potrebi dodatno žigosanje.

57 Čeprav namreč po eni strani člen 7(1) Uredbe št. 765/2008 določa, da kadar organ za ugotavljanje skladnosti zaprosi za akreditacijo, to načeloma stori pri nacionalnem akreditacijskem organu države članice, v kateri ima sedež, ta uredba ne določa ničesar glede vprašanja ozemlja, na katerem organi za ugotavljanje skladnosti lahko ali morajo opravljati svoje dejavnosti, in glede ukrepa, v skladu s katerim akreditacija, katero jim je izdal nacionalni akreditacijski organ na podlagi te uredbe, lahko oziroma ne sme ali mora oziroma ji ni treba zajeti tudi dejavnosti organov za ugotavljanje skladnosti, ki jih izvajajo podružnice teh organov na ozemlju tretjih držav. Poleg tega po drugi strani vprašanje, ali je češka praksa ravnanja, ki jo Komisija izpodbija, skladna z Uredbo št. 765/2008, ni predmet te tožbe.

58 Vendar je treba poudariti, da uresničevanje možnosti, ki je državam članicam priznano v točki 55 te sodbe, ne bi smelo biti upravičeno, če v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 51 te sodbe, rezultati nadzora v državi članici, iz katere se izvažajo zadevne plemenite kovine, ustrezajo zahtevam države članice uvoznice.

59 Tak pa je nujno primer plemenitih kovin, ki jih je žigosal laboratorij WaarborgHolland na ozemlju Nizozemske in so se zakonito tržile v tej državi članici ali celo na ozemlju druge države članice v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 53 te sodbe.

60 Tak je tudi primer plemenitih kovin, označenih z žigom laboratorija WaarborgHolland, vtisnjenim v tretji državi, ki so bile dane v prosti promet v Uniji in ki so se pred izvozom v Češko republiko zakonito tržile na ozemlju države članice, ki se je kot Češka republika odločila, da ne bo sprejela tega, da njen laboratorij oziroma laboratoriji za preizkus in označitev plemenitih kovin oziroma drugi organi, ki bi jih pooblastila za žigosanje z žigi skladnosti te države članice na plemenite kovine, vtisnejo te žige na ozemlju tretjih držav. V takem primeru je treba namreč šteti, da nadzor, ki ga izvaja ta država članica pri trženju zadevnih plemenitih kovin na svojem ozemlju, ustreza zahtevam Češke republike, saj v tem primeru obe državi članici zagotavljata enako stopnjo varstva potrošnikov.

61 Ugotoviti je treba, da pod predpostavkami iz točk 59 in 60 te sodbe zavrnitve priznavanja žigov laboratorija WaarborgHolland s strani Češke republike ni mogoče upravičiti in je zato zatrjevana neizpolnitev obveznosti dokazana.

62 Nasprotno pa iz zgoraj navedenih preudarkov izhaja, da če gre za plemenite kovine, ki so bile označene z žigom laboratorija WaarborgHolland na ozemlju tretje države, ki so bile dane v prosti promet v Uniji in ki se izvažajo v Češko republiko, ne da bi se prej zakonito tržile v državi članici, in da če se je blago, ko je bilo dano v prosti promet, zakonito tržilo v državi članici, ki ne zahteva, da neodvisni organ plemenite kovine opremi z žigom skladnosti, ali tudi v državi članici, ki tak žig sicer zahteva, ampak sprejema, da se žigosanje izvede na ozemlju tretjih držav, rezultati nadzora, ki ga izvede država članica, iz katere se zadevne plemenite kovine izvažajo, ne bi mogli ustrezati potrebam Češke republike.

63 Čeprav je zadevno češko prakso ravnanja tako mogoče upravičiti med drugim s tem, da zadevne plemenite kovine morda ne ustrezajo pogojem za zakonito trženje v državi članici, bi morala biti ta praksa, da bi bilo to upravičenje sprejemljivo, taka, da zagotovi uresničitev tega cilja in da ne presega tega, kar je potrebno za njegovo uresničitev (glej v tem smislu sodbi z dne 10. februarja 2009, Komisija/Italija, C-110/05, EU:C:2009:66, točka 59 in navedena sodna praksa, ter z dne 16. januarja 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točka 29).

64 Ni pa sporno, da se zadevna češka praksa ravnanja nanaša na plemenite kovine, označene z žigi laboratorija WaarborgHolland na splošno, in ne le na plemenite kovine, označene z žigi laboratorija WaarborgHolland, ki so bili vtisnjeni na ozemlju tretjih držav, in to poleg tega brez razlikovanja pogojev, pod katerimi se te plemenite kovine izvažajo v Češko republiko, in sicer med drugim, ali se izvažajo v Češko republiko po tem, ko so bile le dane v promet v drugi državi članici, ali po tem, ko so se tudi zakonito tržile v drugi državi članici.

65 V zvezi s tem se Češka republika sklicuje na to, da ni mogoče razlikovati med žigi laboratorija WaarborgHolland, ki so bili vtisnjeni na ozemlju tretjih držav, in žigi, ki so bili vtisnjeni v Uniji, saj so ti žigi enaki, ne glede na to, kje so bili vtisnjeni. Vendar pa ta okoliščina ne dopušča, da je ta praksa, čeprav je lahko upravičena, sorazmerna s ciljem, ki ga uresničuje.

66 Mogoče bi bilo namreč, da bi se na primer s tem, da se od uvoznika v Češki republiki zahteva dokaz glede kraja, v katerem je bil zadevni žig vtisnjen, in celo glede kraja v Uniji, v katerem so bile zadevne plemenite kovine dane v prosti promet in so se zakonito tržile, omejila zavrnitev priznavanja žigov laboratorija WaarborgHolland le na okoliščine, v katerih je dodaten nadzor teh kovin dejansko

upravičen z varstvom potrošnikov, kar naj bi bil manj škodljiv ukrep za prosti pretok blaga kot splošna zavrnitev priznavanja teh žigov in dodatno žigosanje vseh plemenitih kovin, ki so označene z navedenimi žigi.

67 Z dejstvom, da v tem primeru končni potrošnik sam ne bi mogel preveriti, ali je žig laboratorija WaarborgHolland, ki je vtisnjen na plemenito kovino, bil vtisnjen na ozemlju tretje države ali v Uniji, in bi zato lahko bil zaveden glede kakovosti te kovine, ni mogoče – v nasprotju s tem, kar trdi Češka republika – dokazati sorazmernosti zadevnega ravnanja, razen če se šteje, da ta potrošnik ne sme zaupati pristojnim organom države članice potrošnje glede njihovega nadzora kakovosti izdelkov, ki jih sprejme na svoj trg, česar ni mogoče sprejeti.

68 Ugotoviti je treba torej, da je zadevna češka praksa ravnanja, čeprav jo je mogoče upravičiti z varstvom potrošnikov, nesorazmerna glede na cilje, ki jih uresničuje.

69 Glede na zgornje preudarke je treba, prvič, ugotoviti, da Češka republika s tem, da ni priznala žigov laboratorija WaarborgHolland, ni izpolnila obveznosti iz člena 34 PDEU, in drugič, v preostalem delu tožbo zavreči.

Stroški

70 V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Člen 138(3), prvi stavek, Poslovnika določa, da če vsaka stranka uspe samo deloma, nosi vsaka svoje stroške. Ker je bila tožba Komisije delno nedopustna, Komisija in Češka republika nosita svoje stroške.

71 Francoska republika v skladu s členom 140(1) Poslovnika, v skladu s katerim nosijo države članice, ki intervenirajo v postopku, svoje stroške, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. **Češka republika s tem, da ni priznala žigov laboratorija za preizkus in označitev plemenitih kovin WaarborgHolland, ni izpolnila obveznosti iz člena 34 PDEU.**

2. **V preostalem se tožba zavrže.**

3. **Evropska komisija, Češka republika in Francoska republika nosijo svoje stroške.**

Podpisi